

ה"ת 57924/03/21 - פלוני נגד רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע

בית משפט השלום בחדרה

ה"ת 57924-03-21 פלוני נ' רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע

בפני
המבקש
נגד
המשיבה
החלטה

פלוני

רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע

1. בחיפוש (על פי צו) שנערך בביתו של המבקש ביום 23/3/2021 נתפסו 41 דגי טריגון, חלקם בני יומם, ונלקחו על ידי פקחי המשיבה למקום בו הם נמצאים כעת - מקום שאינו ידוע למבקש.

2. הבקשה שבפני היא בקשה להחזרת הדגים התפוסים, והיא מנומקת בכך שהמבקש אובחן כבעל הפרעה סכיזופרנית בעקבות אירוע טראומתי בשירותו הצבאי ומטופל שנים רבות בתרופות פסיכיאטריות, והדגים הם חלק מתהליך הריפוי שלו. העדרם מסב לו מצוקה נפשית קשה.

3. עוד נטען בבקשה, שטובת הדגים עצמה מחייבת את החזרתם, כי למשיבה אין אפשרות לספק להם תנאי מחייה ראויים, ויש להחזירם למבקש שמוכן להתחייב לכך שלא יעבירם לצדדים שלישיים וינהג בהם כפי שבית המשפט יור לו.

לטענתו - הפקחים שתפסו את הדגים אמרו לו שהם לא יודעים איך לטפל בדגים וביקשו ממנו ציוד והסברים.

בנוסף הם הותירו אצלו 8 דגים - מה שמלמד על כך שאין מניעה להחזיר אליו את יתר הדגים.

4. קבעתי דיון במעמד הצדדים להיום.

לקראת הדיון הגיש ב"כ המבקש העתק מתקנות הדיג 1937, וטען שתקנה 12 (א) לתקנות מתירה למעשה את החזרתם, והפנה לתוספת השלישית לתקנות - שם מופיעים 3 סוגי טריגוני הנהרות שנתפסו ממנו.

הוא גם צירף תמונות מאתרים בינלאומיים, ובמיוחד של המכון הברזילאי לאיכות הסביבה (המדובר בזן שסביבת הגידול הטבעית שלו היא בברזיל).

5. בדיון שהתקיים בפני הוא הוסיף וטען שלמעשה התפיסה נעשתה שלא כדין, על סמך צו שהוצא מתוך הנחה שהחזקת הטריגונים אינה חוקית, בעוד שהתוספת השלישית לתקנות הדייג מתירה את החזקתם.

6. ב"כ המשיבה חלק על טיעון זה, ואני שותף לדעתו.

נכון הוא שתקנה 12 (א) לתקנות הדייג הנ"ל, שכותרתה "הגבלות על החזקת בעלי חיים" קובעת שלא יחזיק אדם דגים שאינם מהמינים המפורטים בטור א' לתוספת השלישית.

נכון גם שהתוספת השלישית מונה את שלושת סוגי טריגוני הנהרות הללו כדגים שאינם אסורים בהחזקה.

אין פירוש הדבר שתקנות הדייג מתירות את החזקת הדגים, כי תקנה 12 (א) אינה עוסקת בדגים המותרים להחזקה, אלא בדגים האסורים בהחזקה.

כמובן שבמדינה דמוקרטית, כל מה שאסור על פי דין, הוא מותר, אבל קיים דין אחר האוסר על החזקתם של הטריגונים הללו.

7. הכרזת גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה (ערכי טבע מוגנים) תשס"ה - 2005 קובעת בסעיף 2 כי ערכי הטבע המפורטים בתוספת השנייה מוכרזים כערכי טבע מוכרים בכל הארץ (וממילא אסורים בהחזקה על פי חוק גנים לאומיים).

בין השאר, בחלק ב' לתוספת השניה בפרק של חולייתנים, במחלקת דגי הסחוס, מפורטת סדרת הבטאים שעמם נמנים גם דגי הטריגון.

מכאן שהחזקת דגי טריגון אסורה במפורש.

8. נכון שלמראית עין ישנה סתירה בין תקנות הדייג להכרזת הגנים הלאומיים, אלא שכאמור הסתירה היא רק לכאורה, כי תקנה 12 לתקנות הדייג לא מתירה במפורש החזקה של דגים שאינם אסורים, ואם הם אסורים לפי דין אחר, ממילא אסורה החזקתם ותקנה 12 לא תוכל לסייע בעניין.

9. ב"כ המבקש איזכר בבקשתו לא מעט החלטות שניתנו על ידי בתי משפט שלום, בהן הורו בתי המשפט על החזרת בעלי חיים שנתפסו ושהחזקתם לא הייתה מותרת - וזאת לאור הוראות חוק צער בעלי חיים.

מדובר במקרים בהם העדיפו בתי המשפט את טובת בעלי החיים התפוסים על פני העיקרון של איסור החזקה של מינים מסוימים, והדברים ברורים.

קיים מתח בין הוראות דין שבאות להגן על מינים מסוימים בדרך של איסור על החזקתם לבין הוראות חוק כמו חוק צער בעלי חיים שנועדו להגן על רווחתם של פרטים מסוימים - במקרה שלנו אותם בעלי

חיים שנתפסו על ידי הרשויות והחזקתם מסבה לבעלי החיים אי נוחות בשל תנאי ההחזקה או סיבות אחרות.

10. המבקש טוען ששום גוף לא יחזיק את הדגים שנלקחו ממנו באופן שישווה לתנאים שהיו לאותם דגים באקווריום שלו.

המדובר באקווריומים שנפחם הכולל 10 מטרים מעוקבים, הוא מחליף את המים בתדירות הנחוצה, מחמם את המים, מסנן את המים, כל מה שצריך לעשות על מנת לדאוג שהחיים יחיו בתנאים טובים ולא יתנוונו בשל סיבות שונות כמו איכות המים, הטמפרטורה שלהם.

הוא הוסיף גם שמצבו הנפשי התדרדר מאוד עקב לקיחת הדגים.

11. על כך השיב ב"כ המשיבה כי הדגים נמצאים כיום במקום מסוים שדואג לרווחתם בצורה מיטבית.

הוא הציג אישורים על כך - פרוטוקול החזקתם באותו מקום, והשתכנעתי שאין להחזקת הדגים בביתו של המבקש שום יתרון בריאותי או דומה מבחינתם של הדגים על פני החזקתם במקום בו הם נמצאים כיום, מלבד כמובן השאלה האם הם מתגעגעים למבקש, דבר שאותו איני יכול לקבוע כי אין לי ידע בעניין ואיני יודע אם יש למישהו בכלל ידע בפסיכולוגיה של דגים.

12. את טענת המשיבה שהדגים מסוכנים לבני אדם, איני רואה כרלוונטית לעניינינו, כי מחוות הדעת שהוגשה עולה שהסכנה פוחתת בדגים במוחזקים בשבי, וברור שדג שנמצא באקווריום לא יטייל ברחוב ולא יכיש אף ילד, וכפי שהבנתי, גם בטבע - מוות ממגע עם דג טריגון הוא דבר נדיר מאוד, וברור שהאיסור על החזקת דגי הטריגון אינו נובע מהמסוכנות שלהם לבני האדם אלא מהצורך להגן על מין זה.

13. ובכן עלי להכריע כעת בין שני אינטרסים נוגדים בשתי הוראות חקיקה שונות.

מצד אחד האיסור על החזקת דגים ממשפחת הביטאים, ובכלל זה דגי טריגון, שמצוי באכרזה ושנועד להגן על מין זה (גם אם במדינות אחרות מותרת החזקה פרטית דווקא כדי למנוע דייג בלתי חוקי בטבע) ומנגד הוראות צער בעלי חיים שבאות למנוע מבעלי חיים באשר הם צער או כאב מיותרים.

לו הייתי משתכנע שהדגים מוחזקים בצורה לא נאותה, לא הייתי מהסס להורות על החזרתם למבקש מהטעם של צער בעלי חיים, אלא שלא שוכנעתי כאמור שיש יתרון להחזרתם בידי המבקש על פני אותם מקום בו הם מוחזקים היום, שתנאיו, לפי מה שהוצג בפני, הם מיטביים.

לכן חוק צער בעלי חיים לא יכול להכריע את גורלם של התפוסים - דגי הטריגון.

14. סיכומו של דבר, הדגים אסורים בהחזקה ואין סיבה שתצדיק את החזרתם למבקש, שאני מבין שהוא מתגעגע אליהם כמו כל אדם שחיית המחמד שלו נלקחה ממנו, אך עדיין הוא יכול לגדל דגים אחרים מסוגים אחרים - דבר שאולי יוכל להקל על מצוקותיו, ובכל אופן אין במצוקתו האישית של המבקש כדי להכריע בגורלם של הדגים שאסורים בהחזקה.

15. אשר על כן, הבקשה נדחית.

המזכירות תמציא העתק החלטה זו לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ"ד ניסן תשפ"א, 06 אפריל 2021, בהעדר
הצדדים.